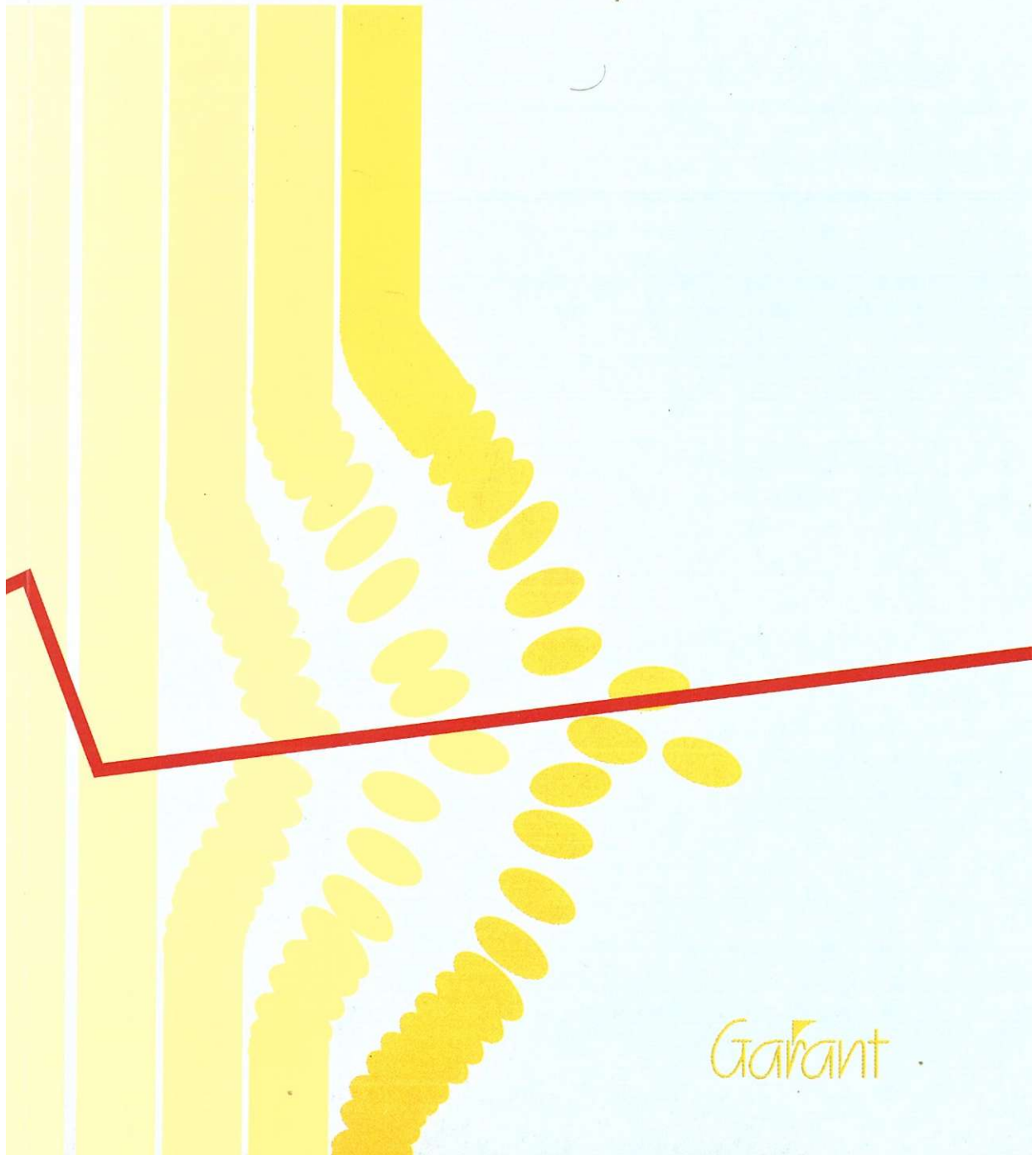

B. De Borger & S. Proost (Red.)

MOBILITEIT: DE JUISTE PRIJS

Graffiti

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	v
Lijst der tabellen	xi
Lijst der figuren	xv
Woord vooraf	xvii
Inleiding	1
Hoofdstuk 1: Transportproblemen: de economische diagnose	7
<i>Bruno De Borger en Stef Proost</i>	
1. Inleiding	7
2. Het huidige wegverkeer als een marktevenwicht met externaliteiten	8
3. Een beter marktevenwicht	18
4. Naar een meer toegespitst beleid	23
5. De relatie tussen verschillende vervoermarkten	27
6. De relatie tussen prijsbeleid en infrastructuurbeleid	33
7. Enkele andere dimensies van de verkeersproblematiek	38
8. Besluit	41

Hoofdstuk 2: Marginale externe kosten van transport: beschrijving, waardering en meting	43
<i>Inge Mayeres, Stef Proost en Kurt Van Dender</i>	
1. Inleiding	43
2. Overzicht van externe effecten	44
2.1. Congestie	44
2.2. Milieu-effecten van transport	46
2.3. Ongevallen	56
2.4. Wegslijtage	60
3. Monetaire inschatting van de marginale externe effecten van transport	61
3.1. Het nut van monetaire waardering	61
3.2. Waardeaspecten van goederen	63
4. Meting van marginale externe kosten	64
4.1. Marginale externe kosten door congestie	65
4.2. Marginale externe kosten door ongevallen	68
4.3. Marginale externe kosten door atmosferische vervuiling en klimaatverandering	73
4.4. Marginale externe kosten door geluidshinder	76
4.5. Marginale externe kosten van infrastructuur	78
4.6. Totale marginale externe kosten	78
5. Besluit	80
Hoofdstuk 3: Instrumenten voor een transportbeleid	81
<i>Bruno De Borger, Kris Kerstens en Kurt Van Dender</i>	
1. Inleiding	81
2. Instrumenten voor het verminderen van externe kosten	82
2.1. Prijsinstrumenten	83
2.2. Beheersen van externe kosten door regelgeving	99
3. Instrumenten gericht op de capaciteit van het vervoersysteem	104
3.1. Investerings in wegvervoercapaciteit en het fileprobleem	104
3.2. Investerings in infrastructuur	106
3.3. Investerings in virtuele capaciteit: communicatie- en informatietechnologie	109
3.4. Investerings in kwaliteit van openbaar vervoer	112
3.5. Ruimtelijke ordening	113

4. Recente beleidsgeoriënteerde voorstellen	113
4.1. Transport and Environment	114
4.2. Mobilis	115
4.3. OICA	117
4.4. Groenboek Europese Commissie	120
5. Besluit	124
Hoofdstuk 4: Macro-economische aspecten van het transportbeleid	125
<i>Bruno De Borger, Stef Proost en Kurt Van Dender</i>	
1. Inleiding	125
2. Transportbeleid en milieubeleid	126
2.1. De internationale dimensie van het milieuvraagstuk	128
2.2. De verdeling van milieu-inspanningen over sectoren	130
3. Verdelingseffecten van rekeningrijden	133
3.1. Inleiding	133
3.2. Verdelingseffecten van rekeningrijden: overzicht van de literatuur	134
4. Transportbeleid, herverdeling, en belastinghervormingen	137
5. Besluit	146
Hoofdstuk 5: Prijzen en private kosten van vervoer in België	149
<i>Bruno De Borger en Kurt Van Dender</i>	
1. Inleiding	149
2. Prijs- en kostenstructuur van het personenvervoer in België	150
2.1. Prijzen en kosten van het autovervoer	150
2.2. Prijzen en kosten van het openbaar personenvervoer	157
3. Prijzen en kosten in het goederenvervoer	161
3.1. Berekening van prijzen en marginale kosten in het goederenvervoer over de weg	161
3.2. Berekening van de prijzen en marginale kosten in het goederenvervoer per spoor	163
3.3. Berekening van prijzen en marginale kosten van het goederenvervoer per binnenschip	163
3.4. Prijzen en marginale kosten van het goederenvervoer: samenvatting van de resultaten	164
4. Besluit	165

Hoofdstuk 6: Beschrijving van de simulatiemodellen	167
<i>Bruno De Borger, Stef Proost en Kurt Van Dender</i>	
1. Inleiding	167
2. Werking van de simulatiemodellen	168
2.1. Doel van de simulatiemodellen	168
2.2. Theoretische structuur van de simulatiemodellen	171
2.3. Illustratie van de modelstructuur: berekening van prijzen, kosten, en externe effecten in de referentiesituatie	186
2.4. Gebruik van de simulatiemodellen	192
3. Beleidsscenario's voor het stedelijk en het interregionaal vervoer	193
4. Besluit	200
Hoofdstuk 7: Optimale vervoerprijzen in de stad	201
<i>Sara Ochelen, Stef Proost en Kurt Van Dender</i>	
1. Inleiding	201
2. Het referentie-evenwicht	202
2.1. Uitgangshypothesen	202
2.2. De prijzen, belastingen en externe kosten	203
2.3. De vervoersstromen	204
3. Perfecte prijszetting	206
3.1. Hypothesen	206
3.2. De prijzen, belastingen en externe kosten	206
3.3. De vervoersstromen	207
3.4. De effecten op de welvaart	208
4. Optimale prijszetting openbaar vervoer	209
4.1. Hypothesen	209
4.2. De prijzen, belastingen en externe kosten	210
4.3. De vervoersstromen	210
4.4. Welvaartsevaluatie	211
5. Cordon prijszetting	211
5.1. Hypothesen	211
5.2. De prijzen, belastingen en externe kosten	212
5.3. De vervoersstromen	212
5.4. Welvaartsevaluatie	213
6. Scenario milieuregulering	213
7. Optimale brandstofbelasting	214
8. Besluiten voor de studie van Brussel in 2005	215

9. Studies voor 2 buitenlandse steden	216
9.1. Studie van een gestandaardiseerde Amerikaanse stad	216
9.2. Rekeningrijden in Londen	221
9.3. Besluit	223
Hoofdstuk 8: Optimale prijszetting in het interregionaal vervoer	231
<i>Bruno De Borger en Didier Swysen</i>	
1. Inleiding	231
2. Het referentie-evenwicht in het interregionaal vervoer	232
2.1. Prijzen, belastingen en externe kosten	233
2.2. De vervoersstromen	235
3. Scenario perfecte prijszetting	236
3.1. Prijzen, belastingen en externe kosten	236
3.2. De vervoersstromen	238
3.3. Verbeterde milieutechnologie	240
3.4. Welvaartsimplicaties	241
4. Scenario openbaar vervoer	242
4.1. Prijzen openbaar vervoer	242
4.2. Vervoersstromen	244
4.3. Welvaartsimplicaties	244
5. Scenario brandstofprijzen	245
5.1. Prijzen, belastingen en externe kosten	245
5.2. Vervoersstromen	247
5.3. Welvaartsimplicaties	248
6. Scenario milieuregulering	249
7. Besluit	250
Hoofdstuk 9: Beleidsscenario's	259
<i>Bruno De Borger, Sara Ochelen, Stef Proost en Didier Swysen</i>	
1. Inleiding	259
2. Het variabilisatiescenario	261
2.1. Scenario-omschrijving	261
2.2. Resultaten voor het personenvervoer	262
2.3. Resultaten voor het vrachtvervoer	266
2.4. Verbetering van de technologie	266
2.5. Globale appreciatie variabilisatiescenario	269

3	Het rekeningrijden-scenario	270
	3.1. Scenario-omschrijving	270
	3.2. Resultaten voor het personenvervoer	271
	3.3. Het vrachtvervoer	272
	3.4. Globale welvaartsappreciatie van het scenario 'rekeningrijden'	274
4.	Besluit	275
	Hoofdstuk 10: Krachtlijnen voor het beleid	285
	<i>Bruno De Borger en Stef Proost</i>	
1.	De economische diagnose van de vervoersproblematiek	285
2.	Het onevenwicht tussen belastingen en externe kosten verwacht voor 2005	287
3.	De effecten van beperkte beleidspakketten	290
4.	De effecten van geïntegreerde oplossingen	293
5.	Courante misvattingen over rekeningrijden	299
6.	Besluit	303
	Literatuurlijst	305